

Om Fonden "Laisves vartai" (Frihetens grindar) som är föreningens samarbetspartner i Litauen

Efter Litauens frihet och EU's stöd för samarbets och hjälpprogram mellan städer (Europe for Citizens, Twinned towns) valde Kristianstad 1993 att ha staden Siauliai i Litauen som vänort. Under flera år hade Kristianstads kommun många stora och mindre samarbets och hjälpprojekt som utfördes via den nya etablerade Socialförvaltningen i Siauliai. Från 2001 bestämde Kristianstad kommun att alla sociala hjälpprojekt till Litauen ska gå via Kristianstads Svensk-litauiska förening. Situation i Litauen var mycket svår. Arbetslösheten var enorm, Socialförvaltningen hade inga resurser eller möjlighet att hjälpa alla behövande. Tre av vår förening styrelsemedlemmar åkte till Siauliai och kom med förslag om att etablera en hjälppfond. Zydrone Staniene som tidigare varit i Kristianstad (på grund av Kristianstads kommuns studentutbytes program) och kunde tala svenska blev övertalad att bli ordförande i Fonden. För att ha inkomst till Fondens verksamhet behövdes en butik. Enligt Litauisk lag kan fonden inte ha butik, så Second hand butiken öppnades som en separat enhet (förvaltningsinstitution) under Fonden. Varor till butiken (ca 15 %) kom och fortfarande kommer endast från vår förening hjälpsändningar. 85 % av hjälpsändningar delas ut till socialhjälp-behovande, resterande 15% säljes i second hand butiken.

I Fonden och butiken finns tre kvinnor som är anställda. En (ordförande) är anställd i Fonden halvtid, en i butik fulltid och en till i halvtid. Totalt två heltidstjänster med minimum löner (2 x ca 430 EUR efter skatt, 607 före skatt). Fonden och butiken har sin lokal i Socialförvaltningens byggnad. De har två rum och ett garage som används som lager. Hyresavtalet förnyas med kommunen vart tredje år och hyresbeloppet består i att ekonomiskt finansiera dagliga måltider för 80 hemlösa. Matsalen finns i samma byggnad. Måltidskostnaden är mellan 500-600 EUR/mån. Inkomsten från butiken användes för att betala löner till 1,5 anställda plus skatt och försäkringar. Resten av pengarna går till Fondens konto.

Nocke och Kalle kom med hjälpsändning i juni 2019 och hälsade på butiken

Fonden betalar halvtidslön till ordförande, hyra och alla andra kostnader (transport, avgifter, internet, revision).

Ordförande skriver olika projekt och söker om stöd från andra hjälppfonder eller institutioner. Fonden har en styrelse om sex personer som bestämmer vidare verksamhet och har flera volontärer. Fondens redovisning om hjälpsändningar och verksamhet är obligatoriska i Litauen och skickas varje kvartal till Bolagsregistret, Skatteinspektionen, Statistikbyrån. För att klara sina åtaganden behöver Fonden en total försäljning i butiken på minst 2200 EUR/mån.

Under alla dessa år har Fonden haft och fortfarande har många mycket viktiga och värdefulla projekt (trafficking, funktionsnedsatta människor, ålderdomshem, skolor, barnhem, synskadade, hemlösa, hjälp till utsatta och unga familjer, misshandlade och ensamstående kvinnor etc). Via Fonden och stöd från Lions club i Åhus organiserar föreningen sommarkoloni för funktionsnedsatta barn. Fonden i Siauliai är mycket viktig och den största delen av vår förening verksamhet i Litauen. Den är bra organiserad mycket effektiv med bra kontroll och med ett förtroende som byggts upp under många år.

Under pandemitiden har Litauen mycket stränga karantänsregler. Fondens butik är stängd tills vidare. Alla anställda är permitterade och staten ska betala 90% av deras löner. Matsalen är stängd men köket arbetar och lagar mat till hemlösa och delar ut den i lådor via en lucka varje dag. Med hjälp från vår förening så hoppas vi att Fonden i Siauliai klarar den svåra Corona tiden och att föreningens samarbete ska fortsätta som förut.

OBS!
Vi öppnar igen 11/5.

Årsmötet ägde rum den 19 mars 2020

Detta år hade föreningen sitt årsmöte i början av coronaviruspandemin, därför var det lite annorlunda än vanligt. Vi följde regeringens rekommendationer och var förberedda med att alla sittplatser hade avstånd och att det var handdesinfektionsmedel tillgängligt. Styrelsens ordförande Lennart Malmgren öppnade årsmötet kl 18.00 och välkommande de 14 som kom. Han tackade de aktiva medlemmarna för ett gott arbete under 2019 och konstaterade att år 2019 hade varit ett bra år för föreningen. Vi har lyckats genomföra alla våra planerade projekt och hållit oss inom vår budget.

Inbjudna gäster från andra lokala organisationer, Lions klubb i Åhus, Rotary Nova kom inte av med anledning av Coronasituationen.

Vår gästmedlem från Siauliais Hjälppfond, Zydrone Staniene kunde inte komma till mötet på grund av att Litauen hade stängt sina gränser. Hon har skickat ett brev till vår förening som finns att läsa på sidan 3.

Med stor glädje för funktionsnedsatta barn i Siauliai och för föreningens medlemmar har Lions klubb i Åhus bekräftat att de ska bidra med medel till ytterligare en sommarkoloni 2020.

Lennart Malmgren omvaldes till ordförande, Jan Anderson vice ordförande, Börje Nordborg sekreterare. Dennis Ohlsson kassör och Tony Tieu IT-specialist, till ledamöter valdes Lars-Erik Glimsö, Nocke Carlqvist, Emma Andersson, Laima Andersson. Till revisorer i föreningen valdes Eva Svensson och Gitana Grikainiene. Till valberedningen valdes Tommas Juhlin, Emma Tamulyte och Simona Mince. Mötet beslutade att medlemsavgifter ska vara oförändrade 100 kronor. På grund av coronavirus var det ingen servering efteråt.

FÖRENINGSSINFORMATION

Ordförande har ordet

Dagens stora oro för Corona pandemin har inneburit stora omvälvningar, både i Litauen och i Sverige. I Litauen är bland annat skolor stängda med stora problem för elever som inte får mat från sin skola.

Här på hemmaplan har vi diskuterat om vi skulle våga ha vår second hand butik öppen eller ej. Med tanke på att hela denna verksamhet sköts av frivilliga medarbetare, har vi i styrelsen efter flerfaldiga diskussioner, kommit fram till att tills vidare hålla butiken stängd. Detta medför, som ni alla förstår, att vi under tiden har kvar alla kostnader för lokal m.m. utan att få in några intäkter.

Jag har därför, på styrelsens uppdrag, tillskrivit kommunen med begäran om nedsättning av hyran så länge vi inte kan hålla öppet i butiken. Kommunens svar är att de inväntar besked från regeringen, om möjligheten till kompensation för hyresnedsättning.

Vi kommer att på vårt styrelsemöte den 28/4 diskutera möjligheten att återuppta vår verksamhet i någon form så snart som möjligt, eventuellt med begränsat öppethållande till att börja med.

För att skydda vår kassapersonal skall vi försöka anskaffa plexiglas vid kassan, så att de inte skall behöva komma i direktkontakt med betalande kunder.

Jag hoppas att vi inom kort skall kunna starta upp på nytt, så att vi kan fortsätta vår viktiga uppgift att hjälpa fattiga unga och gamla i Litauen.

Det finns fortfarande ett stort behov av våra insatser till behövande som i många fall faktiskt inte får tillgång till mat och utbildning utan Dina insatser.

Lennart Malmgren
ordförande

Vi har ett nytt bankgiro
900 - 5489

Ansvarig utgivare: Styrelsen för Svensk-Litauiska lokalföreningen i Kristianstad
Adress: Artillerivägen (Hus 11), 291 63 Kristianstad
Telefon: 044 - 10 08 55, 0709 - 200 240
e-post: svensklitauiska@gmail.com
www.svensklitauen-krstd.se
Facebook: Sv-Litauiska föreningen Norra Åsum
BG : 900-5489
Orgnr:83 82 01 - 6825

Situation i fyra skolor på landet

Förening anordnar generellt fyra sommarkolonier i skolorna på landet i Litauen (två gymnasier och två grundskolor). Vi har frågat rektorer från skolorna om situationen i coronans spår. Från den 16 mars stängdes alla skolor i Litauen. De första två veckorna hade eleverna påsklov och lärarna hade utbildningar och plikt att förbereda arbete med undervisning genom dataprogram. Från den 30 mars påbörjades distansundervisningen.

Lärare tillsammans med Socialpedagoger undersökte vilka barn som inte hade tillgång till internet och dator hemma. Det var mer än hälften. Skolan har lånat ut sina datorer och andra fick (paddor) från Utbildningsministeriet. Telebolagen sponsrade med internetanslutning. Ungefär 10% av barnen i N. Uta skolan vågade inte erkänna att dom inte hade data hemma (rädsla för mobbing eller att dom skämdes) därför upptäcktes detta bara efter den 30 mars. Men det löste sig med hjälp av lärare i hemlighet. Distansundervisning pågår fortfarande. Problemet med att familjer som har flera barn i skolåldern och som bor mycket trångt har svårt att hantera detta. Lärarna arbetar mycket hårt ofta från kl 8 på morgonen till kl 9 på kvällen, för att undervisa lektioner, kontrollera barnens svar och förbereda för nästa dag. Gymnasiets elever som ska ha sina slutexamina senare än vanligt -från den 22 juni till den 4 augusti - därför kommer många lärare inte ha eller ska ha mycket kort semester under sommaren. Skolorna fick ingen extra finansiering för ökade kostnader.

På landet bor många Socialhjälsbehövande familjer och deras barn har gratis mat i skolorna (i Litauen betalar föräldrarna barns mat om familjen inte är Socialhjälsbehövande). Gymnasiet ordnade att leverera matpaket till familjer med skolbuss eller att rektorer kör själva.

Störst problem är i grundskolorna. Föräldrarna eller anhöriga måste komma och hämta matpaketet själva och ofta har de ingen bil eller möjlighet att komma. Det är en mycket svår tid för barnen. De vill komma till skolan. Elevhemmet (som Lions Club i Åhus har totalrenoverat) i Zidiku gymnasiet är mycket viktigt, miljövänligt och en trygg plats för barnen och ungdomarna från socialhjälsbehövande familjer längtar efter att komma tillbaka, säger rektorn Rima.

FÖRENINGSSINFORMATION

Verksamhetsberättelse för 2019

Årets sommarkoloniverksamhet

Sommarkolonierna är föreningens viktigaste projekt. Sommaren 2019 har föreningen organiserat sju sommarkolonier för totalt 469 barn. Sommarkoloniernas tema var "Självförtroende och empati".

Sommarkolonierna påbörjades i juni och pågick under juli månad på sex platser i Litauen.

Sommarkolonin "Den lilla ljusstrålen-2019" för funktionsnedsatta barn från Siauliai sponsrades av Lions klubb i Åhus. Hälften av barnen på denna sommarkoloni kom från barnhem.

Värdet av gåvor, vår finansiering samt material till sommarkolonierna följde budgeterat belopp.

Hjälsändningar

Under 2019 har föreningen skickat fem stora och fem mindre hjälpsändningar till Litauen.

Hjälpen skickades till Hjälpfonden i Siauliai, barndagscenter i Ukrinai by, N. Uta byförening, Pakruojis SOS barnorganisation och till Dovolai hjälporganisation som delar ut medel till behövande i byar i Klaipėdas kommun.

Stora hjälpsändningar sker i samverkan med Erikshjälpen i Kristianstad vilken minskar våra transportkostnader.

Andra hjälpprojekter

Två dagcentra i Ukrinai by och Plikiuskolan har erhållit ekonomiskt stöd för att ge barnen en måltid efter skoldagens slut.

Under 2019 har föreningen delat ut 20 000 SEK från Eriks Biörklunds minnesfond till fyra studenter i Litauen. Engångsstipendiet som är på 5000 SEK/person, delas ut till ungdomar från behövande familjer.

Brev från Fondens i Siauliai ordförande

Kära föreningsmedlemmar!

Jag vill tacka så mycket för vårt fina samarbete under år 2019.

Tack för den hjälp vi fått från er. Vi beundrar era frivilliga insatser och den tid, som behövs för att alla hjälpsändningar från Kristianstad kan skickas till Litauen och delas ut till våra behövande människor.

En hel del människor i Litauen har det mycket svårt med sin ekonomin. De mest utsatta grupperna är - äldre mäniskor, ensamstående kvinnor, hemlösa och funktionsnedsatta-. Alla varor - kläder, skor, porslin, sjukhussängar, rullatorer, rullstolar, madrasser, blöjor - som Svensk-litauiska föreningen i Kristianstad skickar till Litauen är mycket värdefulla och ger en stor och viktig hjälp för dessa behövande människor.

Speciellt tack från yrkesskoleeleverna som fick 2 studiebidrag från Eric Biörklunds minnesfond. Studiebidragen hjälpte 2 ungdomar från behövande familjer så att de kunde läsa vidare och utbilda sig.

Mycket stor roll för funktionsnedsatta ungdomar spelar somarkolonin i Sventoji. Där får man sociala kontakter, har olika aktiviteter - idrottar, sjunger, dansar, spelar, ritar, simmar i havet, handarbetar och lär sig mycket nytt. Alla deltagare tycker att det är jättebra att ha möjligheten med sommarkoloni vid havet. Under sommarkoloni hörs från olika håll om hur trevligt de har haft det och hur stor glädje det är.

Varje år märker vi hur stor glädje och utvecklingspotential som sommarkolonin ger för barnen. Många av dem lever hela året på minnet efter sommarkolonin som ordnats tack vare alla samarbetspartners från Sverige.

Detta och mycket mer annat kunde ni utvärdera själva under ert studiebesök i Litauen i slutet av augusti.

Större och mindre hjälp för våra utsatta litauer får vi tack vare alla ni som jobbar ideellt och ställer upp med sin tid och sitt kunnande. Fonden Laisves vartai och alla andra i Litauen som känner er är mycket tacksamma och önskar er bra hälsa, kraft och glädje att kunna fortsätta verksamheten många år framöver!